

พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. 2505

พระราชบัญญัติ

โรงรับจำนำ

พ.ศ. ๒๕๐๕

กฎหมายเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๕

เป็นปีที่ ๑๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยโรงรับจำนำ

จังหวงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัตินี้ไว้โดยคำแนะนำ และยินยอม
ของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะสภากัดต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕”

มาตรา ๒ * พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พุทธศักราช ๒๔๘๐ และพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๙๔

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“โรงรับจำนำ” หมายความว่า สถานที่รับจำนำซึ่งประกอบการรับจำนำสิ่งของเป็น
ประกันหนี้เงินกู้เป็นปกติธุระ แต่ละรายมีจำนวนเงินไม่เกินหนึ่งแสนบาท และหมายความรวม
ตลอดถึงการรับหรือซื้อสิ่งของโดยขายเงินให้สำหรับสิ่งของนั้นเป็นปกติธุระ แต่ละรายมีจำนวนเงิน
ไม่เกินหนึ่งแสนบาท โดยมีข้อตกลงหรือเข้าใจกันโดยตรงหรือโดยปริยายว่าจะได้คืนในภายหลังด้วย

* ราชกิจจานุเบกษา ๒๕๐๕/๑๑๕/๔ พ/วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๕

* มาตรา ๔ นิยามคำว่า “โรงรับจำนำ” แก้ไขโดยพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๔

“ผู้รับจำนำ” หมายความว่า ผู้รับใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำ

“ทรัพย์จำนำ” หมายความว่า สิ่งของที่รับจำนำ

“เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต” หมายความว่า เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ออกใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาราชการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำ ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมตำราฯ อธิบดี กรมอัยการ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ^๗ เป็นกรรมการ และหัวหน้ากองทะเบียนกรมตำราฯ เป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๖ คณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดท้องที่ที่จะอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำ
- (๒) กำหนดจำนวนโรงรับจำนำในท้องที่ที่เห็นสมควร
- (๓) พิจารณาคำขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำหรือคำขอข้อยื้อสถานที่ตั้ง โรงรับจำนำ
- * (๔) ดำเนินการอย่างอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

การกำหนดตาม (๑) และ (๒) ให้ประกาศณ ศาลากลางจังหวัด ท้องที่

มาตรา ๗ การประชุมคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำต้องมีกรรมการประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม ถ้าในการประชุมคราวใด ประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๘ ห้ามมิให้ผู้ใดตั้งโรงรับจำนำเว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำ

การขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำและการอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในท้องที่ไม่มีการกำหนดจำนวนโรงรับจำนำ การขออนุญาตตั้ง โรงรับจำนำ ให้กระทำโดยการว่าประมูลตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่กำหนดในกฎกระทรวง

ความในวรรคสามไม่ใช้บังคับแก่การขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำของเทศบาลหรือของทางราชการ

^๗ มาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.๒๕๔๕ พ.ศ.๒๕๔๕ แก้ไขคำว่า “อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์” เป็น “อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ”

มาตรา ๕ ผู้ขออนุญาตตั้ง โรงรับจำนำต้องมีคุณสมบัติคงต่อไปนี้

- (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบปี
 - (๒) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
 - (๓) ไม่เป็นบุคคลวิกฤตหรือจิตฟันเฟืองไม่สมประกอบ
 - (๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
 - (๕) ไม่เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ ความผิดที่เป็นลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท
 - (๖) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตั้ง โรงรับจำนำ
 - (๗) ไม่มีพฤติกรรมอันจะก่อภาระทางการศรัมสูกิจหรือความมั่นคงของประเทศ
- ในการผู้ขออนุญาตตั้ง โรงรับจำนำเป็นนิติบุคคล กรรมการและผู้จัดการของนิติบุคคลนั้น ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรานี้ด้วย

มาตรา ๑๐ เมื่อคณะกรรมการควบคุม โรงรับจำนำได้พิจารณา เห็นสมควรให้ผู้ขออนุญาตตั้ง โรงรับจำนำผู้ใดตั้ง โรงรับจำนำจะ โดยการว่าประมูลหรือไม่ก็ตาม ให้เจ้าหน้าที่งานผู้ออกใบอนุญาตออกใบอนุญาตตั้ง โรงรับจำนำให้แก่ผู้นั้น

ในการผู้คณะกรรมการควบคุม โรงรับจำนำไม่อนุญาตให้ผู้ขออนุญาตตั้ง โรงรับจำนำตั้ง โรงรับจำนำ ผู้ขออนุญาตตั้ง โรงรับจำนำมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรี โดยยื่นอุทธรณ์ต่อเจ้าหน้าที่งานผู้ออกใบอนุญาตภายในสามสิบวัน นับแต่วันได้รับแจ้ง การไม่อนุญาต คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๑ ในอนุญาตตั้ง โรงรับจำนำให้ใช้ได้ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ของปีที่ออกใบอนุญาต

มาตรา ๑๒ ผู้รับจำนำต้องจัดให้มีป้ายคำว่า โรงรับจำนำ ตามลักษณะที่เจ้าหน้าที่งานผู้ออกใบอนุญาตกำหนด แสดงไว้ในที่เปิดเผยหน้าโรงรับจำนำ

ในการผู้เทศบาลหรือทางราชการตั้ง โรงรับจำนำ เทศบาลหรือทางราชการอาจใช้คำอื่นแทนคำว่า โรงรับจำนำ ก็ได้ แต่ต้องเป็นคำที่ได้รับ ความเห็นชอบจากคณะกรรมการควบคุม โรงรับจำนำให้ใช้ได้

มาตรา ๑๓ ผู้รับจำนำต้องจัดให้มีที่เก็บทรัพย์จำนำอันมีค่าไว้โดยปลดภัยในโรงรับจำนำตามที่คณะกรรมการควบคุม โรงรับจำนำกำหนด

มาตรา ๑๔ ห้ามมิให้ผู้รับจำนำข้ายสถานที่ตั้ง โรงรับจำนำ เว้นแต่ ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุม โรงรับจำนำ การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๕ ในกรณีผู้รับจำนำเป็นนิติบุคคล เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงกรรมการหรือผู้จัดการ ผู้รับจำนำต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่งานผู้ออกใบอนุญาตทราบ ภายในสิบหัวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง

มาตรา ๑๖ ผู้รับจำนำต้องจัดให้มีป้ายอัตราดอกเบี้ยเป็นภาษาไทย ตามลักษณะที่เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตกำหนด แสดงไว้ในที่เปิดเผยภายในโรงรับจำนำ

มาตรา ๑๗ ห้ามมิให้ผู้รับจำนำเรียกหรือรับดอกเบี้ยเกินอัตรา ดังต่อไปนี้

(๑) เงินต้นไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๒ ต่อเดือน

(๒) เงินต้นส่วนที่เกิน ๒,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๑.๒๕ ต่อเดือน

การคิดดอกเบี้ยสำหรับกรณีที่ไม่ครบเดือน ถ้าไม่เกินสิบห้าวันให้คิดเป็นครึ่งเดือน ถ้าเกินสิบห้าวันให้คิดเป็นหนึ่งเดือน เศษของหนึ่งสัปดาห์ให้ปัดทิ้ง

ในกรณีผู้รับจำนำได้รับเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดเนื่องจากการรับจำนำจากดอกเบี้ย ให้ถือว่าเงินหรือทรัพย์สินนั้นเป็นดอกเบี้ยด้วย

มาตรา ๑๘ ห้ามมิให้ผู้รับจำนำกระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) รับจำนำหรือให้ปล่อยทรัพย์จำนำในระหว่างเวลาดังต่อไปนี้ ๙ นาฬิกา ถึง ๕ นาฬิกา

(๒) รับจำนำสิ่งของจากภิกษุสามเณรหรือเด็กอายุต่ำกว่าสิบห้าปี

(๓) รับจำนำสิ่งของที่เห็นได้ว่าเป็นของที่ใช้ในราชการหรือสิ่งของที่ได้รับแจ้งตาม

มาตรา ๒๑

(๔) นำทรัพย์จำนำออกนอกโรงรับจำนำ เว้นแต่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ หรือโดยได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต หรือ เพื่อให้พ้นภัยตรายอันร้ายแรงที่ผู้รับจำนำจะป้องกันด้วยวิธีอื่นไม่ได้

~~(๕) ประกอบธุรกิจซึ่งไม่เกี่ยวกับการรับจำนำหรือการขายทรัพย์จำนำที่หลุดเป็นสิทธิ์แล้วในบริเวณโรงรับจำนำ~~

มาตรา ๑๙ ทวี ในการรับจำนำ ให้ผู้รับจำนำจดแจ้งรายการเกี่ยวกับบัตรประชาชนของผู้จำนำไว้ให้ชัดแจ้งในต้นข้อของตัวรับจำนำด้วย

ในกรณีที่ผู้จำนำไม่ต้องมีบัตรประชาชนตามกฎหมาย ให้จดแจ้งรายการเกี่ยวกับบัตรประชาชนของผู้จำนำที่อยู่บ้านของผู้จำนำแทนบัตรประชาชน

มาตรา ๒๐ กรณีมีเหตุควรสงสัยว่าสิ่งของที่มีผู้นำมาจำนำเป็นสิ่งของที่มีผู้ได้มาโดยการกระทำความผิด ให้ผู้รับจำนำแจ้งต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจท้องที่ทันที

มาตรา ๒๑ เมื่อมีการรับจำนำ ให้ผู้รับจำนำออกตัวรับจำนำให้แก่ผู้จำนำและติดเลขหมายที่ทรัพย์จำนำให้ตรงกับเลขหมายตัวรับจำนำ

ตัวรับจำนำให้ทำตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

การออกตัวรับจำนำให้ทำตามวิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

* มาตรา ๑๙ ทวี เพิ่มเดินโดยพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๒

มาตรา ๒๑ เมื่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ออกประกาศตำหนิรูปพรรณของชายได้แจ้ง เรื่องของชายต่อผู้รับจำนำ ผู้รับจำนำมีหน้าที่ตรวจทรัพย์จำนำหรือสิ่งของที่จะรับจำนำ ถ้าปรากฏว่ามีตำหนิรูปพรรณตรงหรือคล้ายกับตำหนิรูปพรรณของชาย ให้ผู้รับจำนำส่งมอบต่อเจ้าพนักงานผู้ซึ่งแจ้งเรื่องของชายนั้นโดยไม่ชักช้า ในการนี้ที่มีการรับจำนำไว้แล้วให้ส่งสำเนาตัวรับจำนำไปด้วย

มาตรา ๒๒^๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๓ ผู้รับจำนำต้องให้ไถ่ทรัพย์จำนำ เมื่อมีผู้จำนำนำตัวรับจำนำมาก่อนได้ ให้ผู้รับจำนำจัดแจงรายการตาม มาตรา ๑๙ ทว แต่เมื่อให้ไถ่แล้ว ให้นำตัวรับจำนำติดไว้ที่ดันข้อตัวรับจำนำ และบันทึกวันเดือนปีที่ได้ไว้ในดันข้อตัวรับจำนำนั้น และจดให้ผู้ไถ่ทรัพย์คืนลงลายมือชื่อในดันข้อตัวรับจำนำด้วย

มาตรา ๒๓ ผู้รับจำนำต้องไม่ยอมให้ไถ่ทรัพย์จำนำ เมื่อมีการณ์ดังต่อไปนี้^๕

(๑) ผู้รับจำนำได้รับแจ้งจากพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจว่าทรัพย์จำนำหรือตัวรับจำนำเป็นของได้มาโดยการกระทำความผิด หรือ

(๒) ผู้รับจำนำมีเหตุควรสงสัยว่าทรัพย์จำนำหรือตัวรับจำนำเป็นของได้มาโดยการกระทำความผิด

เมื่อผู้รับจำนำไม่ยอมให้ไถ่ทรัพย์จำนำ ผู้รับจำนำต้องแจ้งต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจท้องที่ทันที และต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต โดยไม่ชักช้า

มาตรา ๒๔^๖ ผู้รับจำนำต้องคืนทรัพย์จำนำให้แก่เจ้าของโดยจะเรียกให้เจ้าของชำระหนี้ที่เกิดจากการรับจำนำทรัพย์นั้นมาได้ ในกรณีต่อไปนี้

(๑) ได้รับจำนำสิ่งของที่เห็นได้ว่าเป็นของที่ใช้ในราชการ

(๒) ได้รับจำนำทรัพย์หรือสิ่งของที่ได้รับแจ้งตามมาตรา ๒๑

(๓) ได้รับจำนำทรัพย์ไว้โดยรู้หรือมีเหตุอันควรรู้ว่าทรัพย์จำนำนั้น ได้มาโดยการกระทำความผิด

(๔) ได้รับจำนำทรัพย์ไว้โดยมิได้จดแจ้งรายการตามมาตรา ๑๙ ทว

ความในวรรคหนึ่ง ไม่ตัดสิทธิของผู้รับจำนำที่จะเรียกชำระหนี้ที่เกิดจากการรับจำนำเอาจากผู้จำนำ

มาตรา ๒๕^๗ ให้ผู้รับจำนำทำบัญชีทรัพย์จำนำที่ผู้จำนำขาดส่งดอกเบี้ย เป็นเวลากว่าสี่เดือนยืนต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต และปิดประกาศบัญชี นั้นไว้ ณ ที่เปิดเผย ที่โรงรับจำนำนั้นตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

^๔ มาตรา ๒๒ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗

^๕ มาตรา ๒๓ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗

^๖ มาตรา ๒๔ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๕๖

เมื่อผู้รับจำนำได้ปฏิบัติการถูกต้องครบถ้วนตามความในวรรคก่อนแล้ว ให้บรรดาทรัพย์จำนำที่ปรากฏตามบัญชีที่ผู้รับจำนำทำขึ้นและประกาศไว้ ซึ่ง เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตมิได้สั่งอาชัดไว้ หรือผู้รับจำนำมิได้ขอໄลักษณ์ใน กำหนดเวลาสามสิบวันนับแต่วันประกาศ หลุดเป็นสิทธิแก่ผู้รับจำนำ

มาตรา ๒๖ เมื่อทรัพย์จำนำหลุดเป็นสิทธิแล้ว ให้ผู้รับจำนำบันทึก วันเดือนปีที่หลุดเป็นสิทธิไว้ในต้นข้อตัวรับจำนำ และถ้าผู้รับจำนำได้จำหน่าย หรือเปลี่ยนแปลงสภาพทรัพย์จำนำที่หลุดเป็นสิทธิแล้ว ก็ให้บันทึกวันเดือนปี ที่ได้จำหน่ายหรือเปลี่ยนแปลงสภาพทรัพย์จำนำนั้นไว้ในต้นข้อตัวรับจำนำด้วย

มาตรา ๒๗ ให้ผู้รับจำนำทำบัญชีงบเดือนยี่นต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตตามแบบ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ ภายในระยะเวลาไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันสิ้นเดือนปฏิทิน

มาตรา ๒๘ เจ้าพนักงานตรวจโรงรับจำนำซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจเข้าไปในโรงรับจำนำเพื่อตรวจสอบทรัพย์จำนำและเอกสารที่เกี่ยวกับการรับจำนำและผู้รับจำนำต้องให้ความสะดวกตามสมควร

เจ้าพนักงานตรวจโรงรับจำนำต้องมีบัตรประจำตัวตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง และต้องแสดงบัตรประจำตัวเมื่อผู้ที่เกี่ยวข้องร้องขอ

มาตรา ๒๙ คณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำมีกำหนดไม่เกินสามเดือน หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ตั้งโรงรับจำนำเมื่อปรากฏว่า

(๑) ผู้รับจำนำหรือกรรมการ ผู้จัดการหรือพนักงานของผู้รับจำนำ ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ หรือ

(๒) ผู้รับจำนำหรือกรรมการหรือผู้จัดการของผู้รับจำนำซึ่งเป็นนิติบุคคลขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๕

ในกรณีสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำหรือเพิกถอนใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำ เมื่อคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำเห็นสมควร จะมีคำสั่ง ให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตเข้าควบคุมโรงรับจำนำที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต ตั้งโรงรับจำนำหรือถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนานั้นด้วยก็ได้

มาตรา ๓๐ ผู้รับจำนำมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำ หรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำที่คณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำได้สั่งตามมาตรา ๒๙ ต่อรัฐมนตรีได้โดยยื่นอุทธรณ์ต่อเจ้าพนักงาน ผู้ออกใบอนุญาตภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง

คำนิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๓๑ ผู้รับจำนำจะรับจำนำในระหว่างเวลาพักใช้ใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำ หรือภายในเวลาที่ได้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำไม่ได้ แต่ผู้นั้นยังคงมีหน้าที่ต่อผู้รับจำนำและ

ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้และ กฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ถือว่าผู้นั้น ยังเป็นผู้รับ จันมานามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้เท่าที่เกี่ยวกับการรับจันมานามที่ได้กระทำไว้ก่อนแล้ว

มาตรา ๓๒ ผู้รับจันมานามผู้ใดประสงค์จะเลิกกิจการรับจันมานามที่ให้กระทำไว้ แต่จะต้องแจ้ง เป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตทราบก่อนเลิกกิจการ โรงรับจันมานามไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

ผู้ซึ่งเลิกกิจการรับจันมานะจะรับจันมายังคงที่เลิกกิจการรับจันมานามแล้ว ไม่ได้ แต่ผู้นั้นยังคง มีหน้าที่ต่อผู้จันมานาและต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้และ กฎกระทรวงที่ออกตามความในพระ ราชบัญญัตินี้ โดยให้ถือว่าผู้นั้นยังเป็นผู้รับ จันมานามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้เท่าที่เกี่ยวกับการรับ จันมานามที่ได้กระทำไว้ก่อนแล้ว

มาตรา ๓๓ ผู้รับจันมานามผู้ใดด้วยเหตุผลใดก็ตามไม่สามารถรับจันมานามเพราะใบอนุญาต ตั้งโรงรับจันมานามสิน อายุและ ไม่ได้รับใบอนุญาตให้ตั้งโรงรับจันมานามใหม่ ผู้นั้นยังคง มีหน้าที่ต่อผู้จันมานาและต้องปฏิบัติตาม พระราชบัญญัตินี้และกฎกระทรวงที่ออกตาม ความในพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ถือว่าผู้นั้นยังเป็นผู้รับ จันมานามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้เท่าที่เกี่ยวกับการรับจันมานามที่ได้กระทำไว้ก่อนแล้ว

มาตรา ๓๔ ในกรณีตามมาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ เมื่อ คณะกรรมการควบคุมโรงรับ จันมานามสมควรจะมีคำสั่งให้ควบคุมโรงรับจันมานั้น ๆ ก็ได้

มาตรา ๓๕ ในกรณีผู้รับจันมายัง ทายาทของผู้รับจันมานามที่ตายอาจ ยื่นคำขอเข้าเป็นผู้รับ จันมาน้ำแทนผู้รับจันมานามที่ตาย ถ้าคณะกรรมการควบคุมโรงรับจันมาน้ำเห็นว่าทายาทผู้นั้นเป็นผู้สมควรและ มีคุณสมบัติตามมาตรา ๕ คณะกรรมการ ควบคุมโรงรับจันมาน้ำจะออกหนังสืออนุญาตให้ทายาทผู้นั้น เป็นผู้รับจันมาน้ำแทนผู้รับ จันมานามที่ตายก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ให้ถือว่าทายาทผู้นั้นเป็นผู้รับจันมานามใน อนุญาต ตั้งโรงรับจันมาน้ำที่ได้ออกให้แก่ผู้ด้วยนั้น

มาตรา ๓๖ ในกรณีไม่มีผู้ขอเป็นผู้รับจันมาน้ำแทนผู้รับจันมานามที่ตายจนถ้วงเดยกำหนด สามสิบวันนับแต่วันที่ผู้รับจันมายัง หรือมีผู้ขอเป็นผู้รับจันมาน้ำแทน แต่ไม่ได้รับอนุญาต หรือมี ทายาಥื่นคัดค้านและไม่อาจตกลงกันได้ ให้เลิกกิจการโรงรับจันมานา และให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบ อนุญาตเข้าควบคุมโรงรับจันมานา

มาตรา ๓๗ เมื่อได้มีคำสั่งคณะกรรมการควบคุมโรงรับจันมาน้ำให้ ควบคุมโรงรับจันมานาได้ ให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตแจ้งคำสั่งเป็นหนังสือ ให้ผู้รับจันมาน้ำแห่งโรงรับจันมาน้ำทราบและ เข้าควบคุมโรงรับจันมาน้ำนั้นทันที การควบคุมจะกระทำโดยเข้าดำเนินกิจการโรงรับจันมาน้ำเสียเอง แทนผู้รับจันมานา หรือจะเข้าตรวจสอบได้ให้ผู้รับจันมานำดำเนินกิจการโรงรับจันมาน้ำให้ ถูกต้องเรียบร้อย ก็ได้

การควบคุมโรงรับจันมาน้ำจะกระทำโดยกำหนดระยะเวลาควบคุมหรือไม่ก็ได้ และเมื่อได้ เข้าควบคุมแล้ว จะเลิกกิจการควบคุมเมื่อได้ก็ได้ ทั้งนี้ตามที่คณะกรรมการควบคุมโรงรับจันมาน้ำจะเห็น สมควร

เมื่อได้มีคำสั่งคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำให้เลิกควบคุมโรงรับจำนำ ให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตแจ้งคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับจำนำทราบ และเลิกการควบคุมตามคำสั่งนี้

มาตรา ๓๙ ใน การปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำและเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตมีอำนาจสั่งให้ผู้รับจำนำ หรือกรรมการผู้จัดการ และพนักงานของผู้รับจำนำซึ่งเป็นนิติบุคคลมาให้ถ้อยคำหรือแสดงสมุดบัญชี เอกสารและสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับกิจการโรงรับจำนำ

มาตรา ๔๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๑ ต้องระหว่างโทษปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๔๐ ผู้รับจำนำผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๗ ต้องระหว่างโทษปรับ ตั้งแต่นั่นเป็นต้นไปสองหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๔๑ ผู้รับจำนำผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ หรือฝ่าฝืนกฎหมายที่ออกตามความในมาตรา ๒๐ ต้องระหว่างโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติว่า การกระทำใดของผู้รับจำนำเป็นความผิด ถ้ากรรมการผู้จัดการ หรือพนักงานของผู้รับจำนำเป็นผู้กระทำหรือร่วมกระทำด้วย ผู้นั้นต้องระหว่างโทษเข่นเดียวกับที่บัญญัติไว้สำหรับผู้รับจำนำ

มาตรา ๔๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาราชการตาม พระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตเจ้าพนักงานตรวจสอบโรงรับจำนำ และออกกฎหมายที่เกี่ยวกับการตรวจสอบและดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้าย พระราชบัญญัตินี้ และกำหนดคิจการอื่นเพื่อปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ขอมูล ส.ธนารชต์

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) ใบอนุญาตตั้ง โรงรับจำนำ

ในจังหวัดพระนครและจังหวัดชนบุรี

ฉบับละ ๒๐,๐๐๐ บาท

(๒) ใบอนุญาตตั้ง โรงรับจำนำ

ในจังหวัดอื่นจากจังหวัดพระนคร

และจังหวัดชนบุรี

ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท

(๓) ใบแทนใบอนุญาต • ฉบับละ ๕๐ บาท

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เมื่องจาก พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พุทธศักราช ๒๔๘๐ ได้ออกใช้เป็นเวลานานมาแล้ว การกำหนดจำนวนเงินกู้ อัตราดอกเบี้ย การอนุญาต คุณสมบัติของผู้รับอนุญาต และบทกำหนดโทษยังไม่เหมาะสมแก่กาลสมัยในขณะนี้ จึงสมควรปรับปรุงแก้ไข ให้เป็นการเหมาะสม

พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๗

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เมื่องจาก พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ มีบทบัญญัติที่ไม่รัดกุม ทำให้โรงรับ จำนำมีช่องทางหาประโยชน์โดยไม่ชอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อบกพร่องของบทบัญญัติที่ไม่บังคับให้โรงรับจำนำลงรายการหลักฐานเกี่ยวกับตัวผู้มาจำนำ ประกอบกับบทบัญญัติที่คุ้มครองโรงรับจำนำให้มีสิทธิเรียกค่าไถ่คืนทรัพย์จำนำจากเจ้าของทรัพย์ที่แท้จริงได้ในเมื่อต่อมาปรากฏว่าเป็นทรัพย์ที่ผู้จำนำได้มา โดยการกระทำความผิดกรณีปรากฏบ่อยครั้งว่า โรงรับจำนำได้ร่วมมือกับผู้จำนำที่ได้ทรัพย์มา โดยทุจริตโดยรับจำนำทรัพย์นั้นไว้โดยไม่ลงรายการหลักฐานเกี่ยวกับตัวผู้มาจำนำให้ตรงตามความเป็นจริงและให้มีรายละเอียดพอสมควร และนอกจากนั้น ในบางครั้งก็ปรากฏว่าโรงรับจำนำลงจำนวนเงินรับจำนำในตัวรับจำนำไว้สูง เกินกว่าความจริงด้วยเจตนาที่จะแสวงหาผลกำไรโดยไม่สุจริต เช่น ได้รับดอกเบี้ยจากการเงินต้นที่สูงกว่าความจริง หรือเพื่อให้ทรัพย์ที่จำนำนั้นหลุดเป็นสิทธิของตน นอกจากนั้นเมื่อมีเจ้าของที่แท้จริงมาขอไถ่ทรัพย์จำนำคืน โรงรับจำนำก็จะเรียกร้องค่าไถ่ทรัพย์นั้นได้ตามราคาน้ำมันที่ปรากฏในตัวรับจำนำ โดยที่เจ้าของที่แท้จริงไม่มีหนทางที่จะติดตามเรียกร้องเอาจากผู้ที่ได้ทรัพย์ จำนำนั้นมาโดยสุจริตได้ ต่างประเทศเป็นจำนวนมากได้ออกใบอนุญาตการดำเนินกิจการโรงรับจำนำให้แต่เฉพาะองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นเท่านั้น แต่เมื่องจากองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นของเรายังไม่พร้อมที่จะดำเนินการเช่นนี้ จึงสมควรแก้ไขพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ ให้รัดกุมยิ่งขึ้นไปพลางก่อน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้น

[รก.๒๕๑๗/๒๐๒/๑๖ พ/๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๗]

พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๖ หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ คือ เนื่องด้วย ภาวะในทางเศรษฐกิจและการเงินในปัจจุบัน ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เป็นอันมาก ทำให้การครองชีพและความเป็นอยู่ของประชาชนต้องตกอยู่ในภาวะ แร้นแค้น และขาดแคลน โดยทั่ว ๆ ไป โรงรับจำนำเป็นสถาบันการเงินที่ได้ช่วย อนุเคราะห์แก่ความเป็นอยู่ของประชาชนผู้เดือดร้อนต่อการแก้ปัญหาในชีวิต ประจำวัน ได้เป็นอย่างมาก เนื่องจากปัญหาการครองชีพและความจำเป็นนาๆ ประการอันอาจเกิดมีขึ้นได้ในหลาย ๆ กรณี ทำให้ผู้จำนำพลังเพลอดลงลึ่มหรือ ติดขัด เพราะความจำเป็น เป็นเหตุให้ขาดสั่งคงยกเบี้ยได้โดยง่าย และอาจล่วงเลยพ้นกำหนดตามที่ได้กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติและสิ่งของดังกล่าวเป็นสิทธิแก่โรงรับจำนำ ทำให้ต้องสรุยเสียบ้างของเป็นการเพิ่มความเดือดร้อนแก่ผู้มีฐานะลำบากยากจนยิ่งขึ้น เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว ควรได้ให้โอกาสและเวลา แก่เจ้าของทรัพย์ให้มากขึ้นกว่าเดิม และทั้งเพื่อให้โรงรับจำนำได้มีส่วนร่วมแก้ปัญหาเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของประชาชนร่วมกับรัฐบาลให้บังเกิดผลตามวัตถุประสงค์ของการตั้งโรงรับจำนำ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

[รก.๒๕๑๖/๔๔/๑ พ/๒๔ มีนาคม ๒๕๑๖]

พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ คือ เนื่องจากบทนิยามของคำว่า โรงรับจำนำ ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันได้กำหนดดวงเงินให้โรงรับจำนำ รับจำนำสิ่งของเป็นประกันหนี้เงินกู้เป็นปกติธุระแต่ละรายมีจำนวนเงินไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และรับหรือซื้อสิ่งของโดยจ่ายเงินให้สำหรับสิ่งของนั้นเป็นปกติธุระแต่ละรายมีจำนวนเงินไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท โดยมีข้อตกลงหรือเข้าใจกัน โดยตรงหรือโดยปริยายว่าจะได้ไถ่คืนในภายหลังด้วย ซึ่งจำนวนเงินดังกล่าว ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและค่าครองชีพของประชาชนในปัจจุบัน ดังนั้น เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่มีความจำเป็นหรือได้รับความเดือดร้อนจากการเงินให้ได้รับเงินจากการรับจำนำหรือขายสิ่งของดังกล่าวเพิ่มขึ้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามของคำว่า โรงรับจำนำ ตามพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ เสียใหม่ โดยเพิ่มจำนวนเงินให้โรงรับจำนำรับจำนำ สิ่งของเป็นประกันหนี้เงินกู้เป็นไม่เกินหนึ่งแสนบาทและรับหรือซื้อสิ่งของโดยจ่ายเงินให้สำหรับสิ่งของนั้นเป็นไม่เกินหนึ่งแสนบาท จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

[รก.๒๕๑๙/๒๔๐/๒๓ พ/๒๕ ธันวาคม ๒๕๑๙]